

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Turan Emeksiz sokak 3/10 - 06700 G.O.P. Ankara
Τηλ. ++90/312/4278307-8 Fax ++90/312/4278374
ecocom-ankara@mfa.gr

Άγκυρα, 29.9.2011

ΑΠΦ 2737/672

Προς: Υπουργείο Εξωτερικών
Β 2 Δ/ση

Κοιν: Υπουργείο Εξωτερικών

- Δ.Γ.ΥΦΥΠΕΞ κ. Δόλλη

-Γραφείο Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ & ΑΣ

-Γραφείο Β' Γεν. Δ/ντού

-Α4, Β1, Β8 Δ/νσεις

-ΥΔΙΣ Θεσ/νίκη

-Γραφείο ΟΕΥ Β.Ε.

- Γεν. Προξενείο Κων/πολης (Γραφείο ΟΕΥ)

- Γεν. Προξενείο Σμύρνης

- Προξενείο Αδριανούπολης

- Πίνακας αποδεκτών επιχειρηματικών και άλλων φορέων

Ε.Δ. Πρεσβεία Αγκύρας

Θέμα: Δελτίο οικονομικών και εμπορικών πληροφοριών Σεπτεμβρίου 2011

Αποστέλλουμε, προς ενημέρωσή σας, συνοπτικό δελτίο με οικονομικές και επιχειρηματικές πληροφορίες διμήνου Αυγούστου-Σεπτεμβρίου τ.ε. για την Τουρκία.

Η Προϊσταμένη

Ραλλού Παπάζογλου
Γεν. Σύμβουλος Ο Ε Υ Β'

Συν: 5 σελίδες

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κυριώτερες μακροοικονομικές εξελίξεις οι οποίες ανακοινώθηκαν τον Σεπτέμβριο

- Κατά το β' τρίμηνο του 2011 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 8,8% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2010 υπερβαίνοντας τις προβλέψεις για τις πραγματικές δυνατότητες της τ/οικονομίας οι οποίες υπολογίζονται στο 4,5% - 5%.
- Εποχιακά και ημερολογιακά προσαρμοσμένα στοιχεία εμφανίζουν αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,3% κατά το β' τρίμηνο του 2011 σε σύγκριση με το α' τρίμηνο έτους. Διαφαίνεται μια σχετική επιβράδυνση του αναπτυξιακού ρυθμού αν και ακόμα παραμένει ισχυρή η οικονομική δραστηριότητα. Η Turkstatt αναθεώρησε τα στοιχεία προσδιορισμού του ΑΕΠ για το 2010 και το α' τρίμηνο του 2011. Με αυτή την μεθόδευση το τ/ΑΕΠ για το 2010 ανήλθε σε 9%.
- Τον Ιούλιο το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε \$ 5,5 δις. Σε 12μηνη βάση ανήλθε σε \$ 74,6 δις , το οποίο αντιστοιχεί περίπου με το 10% του ΑΕΠ. Αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα της τ/οικονομίας.
Προσωρινά στοιχεία του Σεπτεμβρίου, δείχνουν επιβράδυνση της ανοδικής του πορείας.
- Τον Ιούλιο, οι μαστιζόμενες άμεσες ξένες επενδύσεις ανένηψαν και ανήλθαν σε \$ 2,8 δις. Κυρίως λόγω της εξαγοράς πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της τ/εταιρίας διανομής πετρελαϊκών προϊόντων Petrol Ofisi από την αυστριακή OMV's .
- Ο ετήσιος πληθωρισμός, σε τιμές καταναλωτού, διαμορφώθηκε σε 6,15% τον Σεπτέμβριο, έναντι στόχου 5,5%. Σε τιμές παραγωγού διαμορφώθηκε σε 12,5%. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις τιμών παρατηρήθηκαν στις μεταφορές, εκπαίδευση, ξενοδοχεία και εστίαση, τρόφιμα, είδη οικιακής χρήσης. Μειώσεις κατέγραψαν τα ενδύματα-υποδήματα.
- Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 9,2% τον Ιούνιο-11 από 10,5% τον Ιούνιο-10.
- Ο δείκτης χρήσης παραγωγικής ικανότητας στην βιομηχανία, μετά το υψηλό ποσοστό του Ιουνίου, σημείωσε ελαφρά πτώση τον Ιούλιο και τον Αύγουστο (76,1%) .
Η καταναλωτική εμπιστοσύνη σημείωσε επίσης πτωτική πορεία κατά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο (91,7%).

Σε σχέση με το παρελθόν έτος, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 6,9% τον Ιούλιο αλλά τον Αύγουστο σημείωσε πτώση και ανήλθε σε 3,8% σημειώνοντας την βραδύτερη αύξηση σε διάστημα διετίας .
- Το έλλειμμα του προϋπολογισμού του 2010, για την περίοδο Ιαν.-Αυγ., το οποίο ανήρχετο σε 14,3 δις ΤΛ μετετράπη, κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2011, σε πλεόνασμα, ύψους 2,1 δις ΤΛ. Παράλληλα το πρωτογενές πλεόνασμα αυξήθηκε κατά 62% και ανήλθε σε 33,8 δις ΤΛ. Η βελτίωση των επιδόσεων στον προϋπολογισμό οφείλεται στην κατά 18% αύξηση των εσόδων και πιο συγκεκριμένα στην αύξηση των φορολογικών εσόδων (22%). Παράλληλα οι δαπάνες αυξήθηκαν μόνο κατά 7%. Οι δαπάνες για τόκους μειώθηκαν κατά 10% διευκολύνοντας την διαχείριση του προϋπολογισμού. Η αύξηση των δαπανών-εκτός τόκων-ήταν μάλλον υψηλή (12%) κυρίως λόγω της αύξησης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων κατά 17%.

- Το χρέος της γενικής κυβέρνησης κατά το β' τρίμηνο μειώθηκε στο 40,4% του ΑΕΠ.
- Το μηνιαίο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε σε \$ 8,2 δις τον Αύγουστο.
Σε 12μηνη βάση το κυλιόμενο έλλειμμα ανήλθε σε \$ 100,8 δις τον Αύγουστο από \$ 99,5 δις τον Ιούλιο, σημειώνοντας νέο υψηλό ρεκόρ.
Παρ' όλα αυτά διαφαίνεται κάποια εξισορρόπηση της οικονομίας με πτώση της εσωτερικής ζήτησης και επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των εισαγωγών.

Λόγω της χαμηλής ισοτιμίας της τουρκικής λίρας, την οποία διетήρησε με παρεμβάσεις της η ΚΤΤ προκειμένου να ενισχυθούν οι τ/εξαγωγείς, κατά το β' τρίμηνο οι εξαγωγές σημείωσαν σχετική ανάκαμψη έναντι των εισαγωγών.

Σύμφωνα με στοιχεία του Αυγούστου οι συνολικές τ/εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 26,3 % ανερχόμενες σε \$ 11,6 δις. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 32,2% και ανήλθαν σε \$ 19,5 δις.

Η αναλογία κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές διαμορφώνεται περίπου στο 57,8%.

Με τις ενδείξεις αυτές οι εκτιμήσεις για το 2011 εμφανίζουν ελλείματα του εμπορικού ισοζυγίου και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της τάξης των \$ 100 δις και \$ 75 δις αντιστοίχως (10% του ΑΕΠ). Σημειώνεται ότι το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα 2011-2013 προβλέπει εμπορικό έλλειμμα \$ 72,5 δις και έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών ύψους \$ 42,2 δις (5,4% του ΑΕΠ)

Κατά τον Αύγουστο η Τουρκία αύξησε τις εξαγωγές της στην ΕΕ κατά 32% σε ετήσια βάση. Οι εξαγωγές της ΕΕ στην Τουρκία παραμένουν στο 43,8%.

Κυριώτερες τ/εξαγωγές πραγματοποιήθηκαν προς Γερμανία, Ιράκ, ΗΒ, Γαλλία και Ρωσία.

Κυριώτερα εξαγωγικά προϊόντα παρέμειναν τα οχήματα, καυστήρες, σίδηρος -χάλυβας, πλεκτά ενδύματα, ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός.

Κυριώτερες εισαγωγές πραγματοποιήθηκαν από την Κίνα, Γερμανία, Ρωσία, ΗΠΑ και Ιταλία.

Κατά την περίοδο Ιαν.-Αυγούστου 2011, οι συνολικές τ/εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 39,3% ενώ οι τ/εξαγωγές κατά 21,9%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε κατά 69,5% και ανήλθε σε \$ 71,3 δις έναντι \$ 42,1 δις κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2010.

- Επίσης, σύμφωνα με την Turkstat, (της οποίας τα στοιχεία διαφοροποιούνται από αυτά της ΕΛΣΤΑΤ), οι ελληνικές εξαγωγές, κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 118,5%, φθάνοντας τα 1,8 δις δολ., ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 11,8% και έφθασαν τα 1,08 δις δολ. με αποτέλεσμα το ισοζύγιο με την Ελλάδα να εμφανίζει πλεόνασμα 725 εκατ. δολ. υπερ ημών, έναντι ελλείμματος 141 εκατ. δολ. το 2010.
- Με την αλλαγή του τοπίου των τουριστικών αγορών λόγω των ταραχών σε χώρες της Βόρειας Αφρικής και στην Αιγύπτο, οι αφίξεις τουριστών στην Τουρκία, εξακολούθησαν να αυξάνονται αλλά με βραδύτερο ρυθμό. Κατά το β' τρίμηνο το τουριστικό κύμα παρουσίασε αύξηση κατά 11,5% έναντι του αντιστοίχου διαστήματος του 2010. Ο αριθμός των τουριστών κατά το διάστημα αυτό ανήλθε σε 9,3 εκατομμύρια. Οι αφίξεις ισραηλινών τουριστών μειώθηκαν κατά 30% περίπου κατά το διάστημα Ιαν-Αυγούστου τ.ε.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

- Το Διεθνές Διαιτητικό δικαστήριο δικαίωσε την Τουρκία στην περίπτωση της αγωγής της κυπριακών συμφερόντων εταιρίας Libananco.
- Υπεγράφη συμφωνία αποφυγής διπλής Φορολογίας με την Μάλτα.
- Με τις εισαγωγές από την Κίνα να εμφανίζουν ανοδική πορεία και σε εφαρμογή προγενέστερης τραπεζικής συμφωνίας, μετά την τ/Akbank και η Garanti εγκαινίασε συναλλαγές σε γουαν. Οι πελάτες της που έχουν δοσοληψίες (εισαγωγές –εξαγωγές) με την Κίνα μπορούν να ανοίξουν λογ/σμούς, να μεταφέρουν χρήματα και να πάρουν δάνεια σε κινεζικό νόμισμα
- Το 2006, μεταξύ οκτώ αναπτυσσομένων χωρών, ήτοι Τουρκίας, Ιράν, Μαλαισίας, Νιγηρίας, Πακιστάν, Μπαγγλαντές, Αιγύπτου και Ινδονησίας, υπεγράφη Προτιμησιακή Εμπορική Συμφωνία (PTA-D8). Στις 25/8/2011 ολοκληρώθηκαν οι κυρωτικές διαδικασίες της Συμφωνίας απο την Τουρκία, Μαλαισία, Ιράν και Νιγηρία.
- Αίρεται η υποχρέωση visa για κατόχους διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων από την Ινδονησία.
- Βάσει της Συμφωνίας ΠΟΕ, τέθηκαν σε εφαρμογή απο 15 Ιουνίου τ.ε. προστατευτικά μέτρα έναντι εισαγωγών βαμβακερών νημάτων, (στατιστική ταξινόμηση 52.05) κυρίως από: Βραζιλία, Ινδονησία, Ν.Αφρική, Καζακσταν, Μεξικό, Αιγυπτο, Ρωσία, Ουκρανία, Ιορδανία και Σαουδική Αραβία. Τα μέτρα θα έχουν ισχύ 200 ημερών.
- Εισήχθησαν προστατευτικά μέτρα έναντι των εισαγωγών του προϊόντος polyethylene terephthalate με επιβαρύνσεις επι της τιμης CIF τα οποία θα ισχύσουν για τριετία.
- Με το ΦΕΚ 28016/5.8.11, ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις για ίδρυση και λειτουργία εταιριών που προσφέρουν χρεώγραφα στο κοινό και καθορίζονται σαφώς οι υποχρεώσεις των εταιριών της κατηγορίας αυτής, τόσο έναντι των επενδυτών όσο και του τ/Συμβουλίου Κεφαλαιαγοράς. Προηγούμενες ρυθμίσεις του 1992, όσον αφορά αντίστοιχες επενδυτικές συνεργασίες, καταργούνται.
- Νέος τελωνειακός κανονισμός ετέθη σε ισχύ, με τον οποίο επιχειρείται να ερμηνευθούν και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες του άρθρου 244 του ισχύοντος τελωνειακού νόμου. Επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των διακανονισμών, ρυθμίζονται οι τύποι των απαιτήσεων, όπως και περιπτώσεις περί σύστασης επιτροπών, υποχρεώσεις μελών τους κτλ.,
Ο επιχειρηματικός κόσμος αναμένει εναγωνίως την εφαρμογή του κανονισμού προκειμένου να δοθεί τέλος σε πολυετείς εκκρεμούσες τελωνειακές υποθέσεις λόγω της αδιαφάνειας και της πολυπλοκότητας του ισχύοντος τελωνειακού νόμου.
- Στις 26/8/11 δημοσιεύθηκε στο τ/ΦΕΚ νέος κανονισμός για την κατανομή -σε πληρούντες τις σχετικές προϋποθέσεις- γαιών σε βιομηχανικές ζώνες με στόχο την ενίσχυση των βιομηχανικών επενδύσεων και της παραγωγής.
- Στις 24/8/11 δημοσιεύθηκε νέος κανονισμός για την διαλογή και διαχείριση αποβλήτων χάρτινης και

πλαστικής συσκευασίας. Οι όροι διαχείρισης αποβλήτων απο ξύλο θα τεθούν σε εφαρμογή απο το 2013.

- Στο ΦΕΚ της 25.8.11 δημοσιεύεται νέος κανονισμός για την διαχείριση των καταχωρημένων ηλεκτρονικών μηνυμάτων απο την Αρχή Συστημάτων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών. Αφορά τις ΕΠΕ και ΟΕ και αναμένεται να περιλαμβάνεται στον Τουρκικό Εμπορικό Κώδικα ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ το 2012
- Στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων, το 80% των μετοχών της **Baskent Dogalgas A.S.** θα διατεθεί προς πώληση απο την Αρχή Ιδιωτικοποιήσεων βάσει του νόμου 4046 και της απόφασης της 2.7.09 του Ανώτατου Συμβουλίου Ιδιωτικοποιήσεων. Για την συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούνται \$ 30 εκατ. Το κόστος του πληροφοριακού memo ανέρχεται σε \$ 20.000
- Βάσει του ίδιου νόμου, θα διατεθούν προς πώληση κρατικές γέφυρες και αυτοκινητόδρομοι. Το πακέτο περιλαμβάνει την μεταβίβαση του δικαιώματος λειτουργίας για 25 έτη.
- Η κρατική εταιρεία αγωγών ΒΟΤΑŞ αύξησε την τιμή του φυσικού αερίου για οικιακή κατανάλωση κατά 12.8% - 14.3% και για βιομηχανική κατανάλωση κατά 13.7% -14.3%.
- Η ρυθμιστική αρχή ενέργειας (EMRA) ενέκρινε αυξήσεις στην τιμή του ρεύματος που παρέχουν οι εταιρείες διανομής ηλεκτρικής ενέργειας κατά 9.57% για οικιακούς καταναλωτές και κατά 9,26% για τις βιομηχανίες. Οι αυξήσεις θα ισχύσουν από 1^{ης} Οκτωβρίου.
- Η Τουρκία ανακοίνωσε οτι δεν θα ανανεώσει διακρατική 25ετή συμφωνία παροχής φυσικού αερίου από τη Ρωσία λόγω μη συμφωνίας στην τιμή του προϊόντος. Η εν λόγω συμφωνία θα αντικατασταθεί με επιμέρους συμφωνίες με τουρκικές ιδιωτικές εταιρείες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Αναμένεται να ξεκινήσει η παραγωγή αυτοκινήτου το οποίο θα κατασκευάζεται εξ ολοκλήρου στην Τουρκία, με κρατική επιχορήγηση. Η τιμή πώλησης εκτιμάται οτι θα διαμορφωθεί στις 20.000 – 25.000 τ.λ. (χωρίς φόρους). Σύμφωνα με έκθεση του Συνδέσμου Αυτοκινητοβιομηχανίας, στόχος είναι η παραγωγή 200.000 μονάδων ετησίως. Για την παραγωγή του αυτοκινήτου επενδύθηκε ποσό 3,4 δις ευρώ.
- Μιά απο τις σημαντικώτερες τ/κατασκευαστικές εταιρίες, η Nurol, ανέλαβε την επέκταση-κατασκευή του νέου αυτοκινητοδρόμου Κων/πολης-Σμύρνης ο οποίος θα μειώσει σε 3 ώρες την διαδρομή.
- Η κατασκευαστική εταιρία Sezai Turkes-Feyzi Akkaya (STFA) ανέλαβε στο Ομάν τον εκσυγχρονισμό αυτοκινητοδρόμου στην διαδρομή Bid bid-Sur, ο οποίος συνδέει την πρωτεύουσα Muscat με την περιφέρεια του Sharqiyah.
- Η κυβέρνηση προώθησε ρύθμιση υπέρ της ευνοϊκής μεταχείρισης τούρκων επιχειρηματιών στους διαγωνισμούς του δημοσίου, παρα τις δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ.

- Στο πλαίσιο συμφωνίας Κίνας- Τουρκίας, η οποία προβλέπει διενέργεια συναλλαγών στα τοπικά νομίσματα των δύο χωρών, μετά την τ/ Akbank και η Garanti δημοσίευσε συναλλαγές σε κινεζικό νόμισμα οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κυρίως απο ΜμΕ επιχειρήσεις.
- Μετά την κατάρευση της τράπεζας Dexia, έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την θυγατρική της στην Τουρκία Denizbank, απο πλευράς της ιταλικής Intesa, της γαλλικής Societe General, της ρωσικής Sberbank όπως και της κινεζικής HSBC.
- Ακυρώθηκε η συμφωνία εξαγοράς της τ/λεωφορειακής εταιρία VARAN από την METRO.
- Ο μεγάλος τ/όμιλος κλωστοϋφαντουργικών Socktas Group, εξαιτίας των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος στην χώρα, στρέφεται προς την αγορά γαλακτοκομικών. Το γάλα και το τυρί έχουν μερίδιο αξίας \$ 2 δις, (από τα οποία \$1,1 δις αφορούν τυποποιημένα προϊόντα εκ των οποίων το τυποποιημένο γάλα έχει μερίδιο αξίας \$ 600 εκ.)
- Συνεχίζεται η αποδυνάμωση του Ομίλου Dogan, ο οποίος μετά την πώληση των πρατηρίων Petrol Ofisi ανακοίνωσε την πώληση του καναλιού Star TV στο ανερχόμενο Dogus Holding το οποίο ήδη ελέγχει τα κανάλια CNBC-e, NTV, KRAL TV και E2.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Καταγράφονται προσπάθειες για σύσφιξη των σχέσεων με την Αίγυπτο, μέσω της οποίας θα διευκολυνθεί η προσέγγιση αραβικών και αφρικανικών περιοχών. Ο όγκος των διμερών συναλλαγών Τουρκίας-Αιγύπτου ανήλθε σε \$ 3,4 δις το 2010. Την τελευταία 5ετία πραγματοποιήθηκαν τ/επενδύσεις στην Αίγυπτο, ύψους \$ 1,5 δις, κυρίως στους τομείς των κατασκευών, τουρισμού και γεωργίας.
- Ο κ. Bacsı, προσωπικός φίλος του τ/πρωθυπουργού, ανέλαβε την προεδρία της Εποπτικής Αρχής Τραπεζών (Regulation & Supervision Agency), παραιτούμενος απο Γεν. Δ/της της τράπεζας Ziraat.
- Παρά την ανοδική πορεία της τιμής του χρυσού, αυξήθηκε κατά 16% η ζήτηση στην εδώ αγορά.
- Εξακολουθούν να καταγράφονται θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα σε διάφορες βιομηχανικές εγκαταστάσεις της χώρας, λόγω της έλλειψης νομοθετικού πλαισίου για την ασφάλεια της εργασίας.
- Απο τις πρόσφατες καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις στις νοτιο ανατολικές περιοχές της Τουρκίας, εκτιμώνται οτι οι ζημιές στην αγροτική παραγωγή θα ξεπεράσουν τα 100 εκατ. ΤΛ. Η καταστροφή της παραγωγής βάμβακος ανέρχεται στο 25%.
- Στις φετινές κακές παραγωγικές επιδόσεις της χώρας, προστίθεται και η μείωση κατά 25% της παραγωγής φουντουκιών με αποτέλεσμα την άνοδο της τιμής τους κατά 70%

XX